

Observatie-instrument

Vrij lezen - groepen 4 tot en met 8

Datum:	Groep:	Observator:			
Leerkracht:	Tijd:				
		Ja	Nee	Beetje	Niet van toepassing
Tijd voor vrij lezen Er wordt minimaal 30 minuten vrij gelezen ¹ .					
Kwaliteit van de leesboeken Er is een uitgebreide klassen- en schoolbibliotheek met minimaal 8 boeken per leerling.					
Er zijn serieboeken aanwezig.					
De boeken zijn leeftijdsadequaat (vanaf groep 5: niet AVI-gebonden).					
Er zijn fictieboeken en boeken met verhalende non-fictie.					

	Ja	Nee	Beetje	Niet van toe- passing
<i>vervolg</i> Kwaliteit van de leesboeken De boeken zijn actueel, vrije keus of passen bij het thema.				
Leesgedrag Leerlingen lezen geconcentreerd in hun boek.				
Leerlingen zijn rustig (bladeren niet, bewegen niet overmatig, lopen niet, kijken niet op of om zich heen, praten niet).				
Leerlingen mogen een geluidbeperkende hoofdtelefoon op.				
Groep 4: leerlingen lezen individueel stil of fluisterend/hardop, in duo's, met een tutor of met de leerkracht.				
Leerlingen hebben een reserveleesboek op hun tafel.				
Sfeer De sfeer in de groep is veilig.				

	Ja	Nee	Beetje	Niet van toepassing
vervolg Sfeer				
Er zijn duidelijke regels tijdens het vrij lezen.				
Er is geen sprake van storend gedrag.				
Het is stil en rustig in de klas.				
Leerkrachtgedrag				
De leerkracht observeert of en hoe de leerlingen lezen en noteert dit op de observatielijst.				
De leerkracht stimuleert leerlingen die niet lezen door een kort gesprekje.				
De leerkracht leest zelf in een jeugdboek.				
De leerkracht voert een kort gesprekje als een leerling een boek uit heeft.				
De leerkracht houdt per leerling een boekenlijst bij, waarop wordt genoteerd: titel, aantal blz., audio, wanneer het boek uit is of verlaten, niveau, fictie/non-fictie, beoordeling door leerling.				

	Ja	Nee	Beetje	Niet van toepassing
vervolg Leerkrachtgedrag De leerkracht stelt na het vrij lezen een boekbelevingsvraag / stelling en zorgt dat er een echt gesprek ontstaat waar alle leerlingen bij betrokken zijn (denken-schrijven-delen-uitwisselen).				
De leerkracht doet één keer in de twee weken een (korte) leesbevorderingsactiviteit.				
Ondersteuning op niveau 2 De leerkracht helpt bij het kiezen van boeken (op een ander tijdstip dan tijdens vrij lezen), stimuleert het lezen in een serie, zet de leesinteresselijst in				
De leerkracht zorgt voor de mogelijkheid om mee te lezen met een luisterversie van het boek (via Yoleo, online Bibliotheek, Superboek) of leerlingen lezen in een e-boek.				
De leerkracht lanceert leerlingen in een boek door een stukje voor te lezen, samen te lezen (of in duo's / met tutor).				
De leerkracht stimuleert leerlingen de verfilming van het boek te bekijken.				

Ondersteuning op niveau 3 (buiten vrij lezen) Begeleiding leerlingen AVI <E4 Ralfi 4x 15 of 3x 20 minuten.	Ja	Nee	Beetje	Niet van toepassing
Herhaald lezen van bladzijde uit rijk voorleesboek of rijke tekst bij een thema.				

¹ met de term VRIJ LEZEN bedoelen we ook 'vrije keuze lezen', 'verrijkt vrij lezen' of '[begeleid vrij lezen](#)'